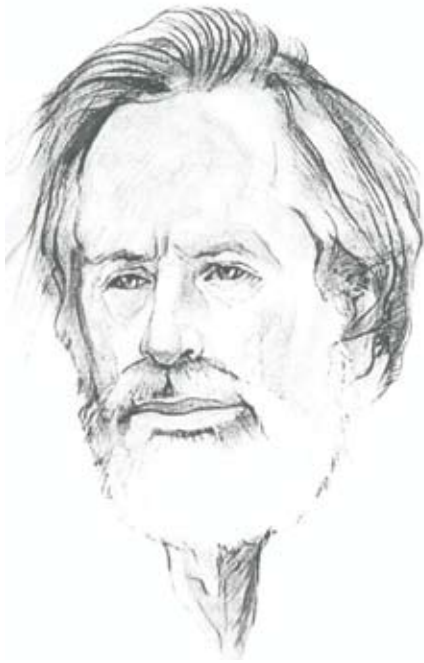

ЮБИЛЕИ

УЛАДЗІМІР ДАЊІЛАВІЧ ЛІСІЦА (да 80-годдзя са дня нараджэння)

15 студзеня 2012 г. споўнілася 80 гадоў аднаму з вядучых вучоных Беларусі ў галіне мінералогіі, мікрамарфалогіі, адлюстравальнай магчымасці глеб, кандыдату геолога-мінералагічных навук Уладзіміру Данілавічу Лісіцу.

У.Д. Лісіца нарадзіўся 15.02.1932 г. у вёсцы Вішанька Чэрвеньскага раёна Мінскай вобласці.

У 1953 годзе скончыў сярэднюю беларускамоўную школу №1 г. Чэрвеня са срэбным медалём. У тым жа годзе паступіў на філасофскае аддзяленне гістарычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. У 1955 г. у сувязі з расфарміраваннем тагачаснага філасофскага аддзялення ён перайшоў на трэці курс геалагічнага аддзялення геаграфічнага факультэта БДУ.

У 1958 г. Уладзімір Данілавіч паспяхова скончыў геалагічнае аддзяленне, атрымаўшы спецыяльнасць інжынера-

геолога-разведчыка. 16 жніўня таго ж года ён быў узяты на пасаду малодшага навуковага супрацоўніка НДІ (потым БелНДІГА, цяпер РУП «Інстытут глебазнаўства і аграхіміі»). З гэтага часу У.Д. Лісіца разам з П.С. Самадуравым акунуўся, так бы мовіць, з галавой у работу па арганізацыі лабараторыі мінералогіі, асваенні базавых імерсійнага, мікрамарфалагічнага, рэнтгенаграфічнага, электроннамікраскапічнага, тэрмічнага метадаў даследавання.

У 1963 г. У.Д. Лісіца паступіў у аспірантуру НДІ глебазнаўства (на завочную форму) і з вялікім натхненнем распачаў дасканалае вывучэнне гліністых мінералаў дзярнова-падзолістых глеб, якія развіваюцца на марэнных і азёрна-ледніковых пародах.

У 1970 г. у Аб'яднаным савеце Лабараторыі геахімічных праблемаў АН БССР і Інстытута геалагічных навук СССР У.Д. Лісіца абараніў кандыдацкую дысертацыю «Хіміка-мінералагічны склад і петраграфічная характарыстыка дзярнова-падзолістых глеб і глебаўтваральных парод Беларускага Паазер'я».

У 1970-80 гг. галоўным напрамкам навуковай дзейнасці У.Д. Лісіцы было вывучэнне мікрамарфалогіі розных глеб і распрацоўка метадыкі іх мікрафатаграфавання.

Менавіта дзякуючы дэталёваму вывучэнню мікрамарфалогіі глеб, якія фарміруюцца на зebraпадобных пясках і лёсападобных суглінках, яму ўдалося стварыць новае тэарэтычнае ўяўленне аб паходжанні гэтых глеб.

У 1980 г. Уладзіміра Данілавіча пераводзяць на больш высокі ўзровень навукова-даследчай працы. Ён на працягу 16 гадоў кіраваў у НДІ глебазнаўства і аграхіміі рознымі структурнымі падраздзяленнямі па вывучэнні коснага складніка глеб Беларусі, з'яўляўся загадчыкам лабараторыі мікрамарфалогіі і спектрафатаметрыі (1980-1982), загадчыкам сектара мікрамарфалогіі, спектрафатаметрыі і дыстанцыйных метадаў вывучэння глеб (1982-1996).

У 1996 г. сектар быў расфарміраваны, у сувязі з чым Уладзімір Данілавіч пераводзіцца на пасаду вядучага навуковага супрацоўніка аддзела метадыкі картаграфавання і банітыроўкі глеб (1996-2002).

Пасля смерці каханай жонкі і дарадчыцы Ганны Аляксандраўны Міклашэвіч ён апынуўся ў стане глыбокай дэпрэсіі, у 2002 г. звольніўся з Інстытута глебазнаўства і аграхіміі, з'ехаў з Мінска на малую радзіму ў вёску Кукалёўка Чэрвеньскага раёна.

Але затрымаўся там ненадоўга. Гаючае паветра лецішча, бацькоўскай хаты, клопаты дачок і ўнукаў, цёплыя адносіны былых калег, аднадумцаў і паплечнікаў хутка выклікалі ў яго жывы інтарэс да навуковай дзейнасці.

З 2003 г. і па сёння ён працуе пры Беларускам таварыстве глебазнаўцаў на грамадскіх пачатках (цяпер глебазнаўцаў і аграхімікаў), дэманструе надзвычайную працаздольнасць: за 8 гадоў (2003-2011) самастойна ці разам з аднадумцамі надрукаваў 25 цікавых грунтоўных артыкулаў, у тым ліку тры патэнты і манаграфію «Гліністыя мінералы глеб Беларусі» (разам з У.Ц. Сяргеенкам і А.Ф. Чарнышом).

Увогуле, па дадзеных 2011 г., У.Д. Лісіца з'яўляецца аўтарам (або саўтарам) 125 прац, сярод якіх – чатыры патэнты, адна манаграфія, шматлікія рукапісы, атлас адлюстравальнай магчымасці глеб Беларусі, 19 навуковых справаздач, 125 водгукаў на кандыдацкія і доктарскія дысертацыі, праекты і навукова-даследчыя праграмы.

Цяпер ён працуе над гісторыяй даследавання глеб Беларусі з сярэдзіны XIX і пачатку XX стагоддзяў.

На такое здольны толькі самаадданы ў творчых навуковых пошуках чалавек, які, нягледзячы на вельмі шаноўны ўзрост, працягвае радаваць аднадумцаў і паплечнікаў шчодрым плёнам сваёй нястомнай працы.

Кола навуковых інтарэсаў У.Д. Лісіцы: мінералогія, мікрамарфалогія і адлюстравальная магчымасць глеб Беларусі. Вывучаў мінеральны склад глеб, пераўтварэнне (дэградацыя, аградацыя) мінералаў пад уздзеяннем прыродных і аграгенных працэсаў, структуру і тэкстуру генетычных гарызонтаў, фактары, якія абумоўліваюць адлюстравальную магчымасць глеб; зрабіў вялікі ўнёсак у існуючую тэорыю артзандаў, псеўда- і глінафібраў; абгрунтаваў канцэптualaльную магчымасць выкарыстання рыхлых антрапагенавых парод у якасці глебавага субстрату для стварэння штучных глеб з зададзенымі аграхімічнымі імператывамі для ліквідацыі наступстваў аварыі на Чарнобыльскай АЭС; даказаў адсутнасць дэтэрмінаванай сувязі паміж тыпамі глеб Беларусі і іх мінералагічным складам; паказаў, што абавязковым складнікам урадлівай глебы ў любым яе стане з'яўляюцца гліністыя мінералы; прапанаваў новую рэсурса- і энергазберагальную тэхналогію вытворчасці вапнавага меліяранства для кіслых глеб.

Што пажадаць табе, шаноўны Уладзімір Данілавіч, у гэты ўрачысты дзень?! Вядома ж, моцнага здароўя і плёну ў жыцці і працы, якія даруюць сапраўднае чалавечае шчасце.

В.Т. Сергееенко